

Παιδαγωγική επάρκεια πτυχιούχων του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Τι ισχύει για τους εισακτέους μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013

Σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας μέχρι να ισχύσουν όσα προβλέπει ο νέος ν. 3848/2010 όσον αφορά το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Επάρκειας (δηλαδή μέχρι τουλάχιστον και το 2014 καθώς στο νόμο 3848/2010 διευκρινίζεται ότι Καθηγητικές σχολές κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2, παρ. 5 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α'), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, παρ. 2 του ν. 3194/2003 (ΦΕΚ 267/τ. Α'/20-11-2003), για τους διορισμούς εκπαιδευτικών και τις προσλήψεις αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών από το έτος 2004 και εφεξής, νοούνται τα πανεπιστημιακά τμήματα, των οποίων οι πτυχιούχοι διορίζονται στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τα άρθρα 12, 13 και 14 του ν. 1566/1985 και το άρθρο 19, παρ. 1 του ν. 3699/2008, χωρίς την απαίτηση πρόσθετου πτυχίου ή πιστοποιητικού παιδαγωγικής κατάρτισης, σε θέσεις εκπαιδευτικών των κλάδων ΠΕ60 Νηπιαγωγών, ΠΕ61 Νηπιαγωγών ΕΑΕ, ΠΕ70 Δασκάλων, ΠΕ71 Δασκάλων ΕΑΕ, και των κλάδων ΠΕ01 Θεολόγων, ΠΕ02 Φιλολόγων, ΠΕ03 Μαθηματικών, ΠΕ04 Φυσικών, ΠΕ05 Γαλλικής Γλώσσας, ΠΕ06 Αγγλικής Γλώσσας, ΠΕ07 Γερμανικής Γλώσσας, ΠΕ08 Καλλιτεχνικών Μαθημάτων, **ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής**, ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας, ΠΕ16 Μουσικής (ΠΕ16.01, ΠΕ16.02 πτυχιούχων Πανεπιστημίων), ΠΕ32 Θεατρικών Σπουδών, ΠΕ33 Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (ΜΙΘΕ), ΠΕ34 Ιταλικής Γλώσσας, ΠΕ40 Ισπανικής Γλώσσας και ΠΕ19 Πληροφορικής Πανεπιστημίων, οι πτυχιούχοι του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, καθώς και η Ανώτερη Σχολή Εκπαιδευτικών Τεχνολόγων Μηχανικών (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ.) της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) για διορισμό εκπαιδευτικών στον κλάδο ΠΕ17 (άρθρο 8, παρ. 2 του ν. 3194/2003, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 18, παρ. 5 του ν. 3404/2005 (ΦΕΚ 260/τ. Α'/17-10-2005), το άρθρο 1, παρ. 3 του ν. 3687/2008 και το άρθρο 39, παρ. 1 του ν. 3794/2009).

Τι ισχύει για τους εισακτέους από το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 και μετά

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, (ν. 3848/2010 άρθρο 2 παρ. 3 εδ.β' και ν. 4186/2013 άρθρο 36 παρ. 22. εδ.β'), η παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια πιστοποιείται με την κατοχή πτυχίου τμήματος ΑΕΙ, το πρόγραμμα σπουδών του οποίου εξασφαλίζει την προς τούτο αναγκαία θεωρητική κατάρτιση και πρακτική εξάσκηση και οι απόφοιτοι του οποίου έχουν τα τυπικά και ειδικά προσόντα διορισμού στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Γι' αυτό το λόγο το Τμήμα μας έχει ακολουθήσει τη σχετική διαδικασία και το Ειδικό Πρόγραμμα Σπουδών Παιδαγωγικής Κατάρτισης, που περιγράφεται συνοπτικά παρακάτω, έχει λάβει από το Υπουργείο Παιδείας και το ΙΕΠ την αντίστοιχη έγκριση.

Περιγραφή του Ειδικού Προγράμματος Σπουδών Παιδαγωγικής Κατάρτισης του ΤΕΦΑΑ, ΠΘ

Στα πλαίσια της δόμησης του προγράμματος σπουδών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα καλής πρακτικής, έχουν καθοριστεί μια σειρά μαθησιακών αποτελεσμάτων στα οποία αποβλέπει το πρόγραμμα των συγκεκριμένων μαθημάτων που αφορούν στην παιδαγωγική κατάρτιση των αποφοίτων. Με την ολοκλήρωση αυτών των μαθημάτων, αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες:

- Θα είναι σε θέση να διαμορφώσουν ένα κατάλληλο εκπαιδευτικό περιβάλλον που προάγει τη μάθηση, με θετικό παιδαγωγικό κλίμα μέσα από κατάλληλους τρόπους επικοινωνίας με τους μαθητές και οργάνωσης της σχολικής τάξης.
- Θα είναι σε θέση να σχεδιάσουν και να προγραμματίσουν τη διδασκαλία τους σε σχολικό περιβάλλον καθορίζοντας διδακτικούς στόχους, επιλέγοντας κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας, διδακτικές ενέργειες και εκπαιδευτικά μέσα που θα δίνουν έμφαση στη συμμετοχή όλων των μαθητών.
- Θα είναι σε θέση να διδάξουν και να αξιολογήσουν τη διδασκαλία νέων γνώσεων και δεξιοτήτων σε ένα εύρος στόχων και μοντέλων διδασκαλίας της Φυσικής Αγωγής.
- Θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν ένα εύρος νέων τεχνολογιών στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση της πορείας της διδασκαλίας και της μάθησης.
- Θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στη διδασκαλία σε μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που παρακολουθούν το πρόγραμμα των «κανονικών» σχολείων.
- Θα επιδεικνύουν πνεύμα υπευθυνότητας και επαγγελματισμού στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, καθώς και διάθεση βελτίωσης, επιστημονικής/επαγγελματικής ή/και προσωπικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα λοιπόν με το πρόγραμμα σπουδών του ΤΕΦΑΑ, ΠΘ, **το Ειδικό Πρόγραμμα Σπουδών που αφορά στην παιδαγωγική κατάρτιση και τη διδακτική επάρκεια συγκροτείται, ως προς το περιεχόμενό του, από 8 υποχρεωτικά μαθήματα με 32 διδακτικές μονάδες συνολικά με τα οποία κατοχυρώνεται η παιδαγωγική επάρκεια των αποφοίτων.** Επιπλέον αυτού, καθώς το Τμήμα και οι απόφοιτοί μας αποβλέπουν σε μια επαγγελματική σταδιοδρομία στη Φυσική Αγωγή και στην εκπαίδευση, αποφασίστηκε ότι θα προσφέρεται ένας αριθμός μαθημάτων επιλογής που εμπίπτουν στις παραπάνω θεματικές κατηγορίες που ορίζει ο ν.4186. Αναλυτικότερα στοιχεία μπορεί να δει κανείς στους παρακάτω πίνακες (Πίνακας 1: Κατανομή μαθημάτων ανά θεματική κατηγορία και Πίνακας 2: Κωδικοί, τίτλοι και διδακτικές μονάδες μαθημάτων).

Πίνακας 1. Κατανομή μαθημάτων και διδακτικών μονάδων ανά κατηγορία.

Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής	Συνολικά στην κατηγορία Θεμάτων Εκπαίδευσης και Αγωγής υπάρχουν 3 υποχρεωτικά μαθήματα (με 12 διδακτικές μονάδες συνολικά) και 3 μαθήματα επιλογής (με 10 διδακτικές μονάδες).
Θέματα μάθησης και διδασκαλίας	Συνολικά στην κατηγορία Θεμάτων Μάθησης και Διδασκαλίας υπάρχει ένα μάθημα επιλογής (με 4 διδακτικές μονάδες).
Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση	Συνολικά στην κατηγορία Θεμάτων Ειδικής Διδακτικής και Πρακτικής Άσκησης υπάρχουν 4 υποχρεωτικά μαθήματα (με 16 διδακτικές μονάδες συνολικά), εκ των οποίων τα 2 μαθήματα αφορούν σε πρακτική άσκηση σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (8 διδακτικές μονάδες συνολικά) καθώς και 3 μαθήματα επιλογής (με 10 διδακτικές μονάδες συνολικά).

Πίνακας 2. Κωδικοί, τίτλοι και διδακτικές μονάδες των μαθημάτων του Ειδικού Προγράμματος Πιστοποίησης Παιδαγωγικής Επάρκειας του πτυχίου του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

A. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής			
Κωδικός	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Δ.Μ.	Εξάμηνο
ΜΚ0210	Παιδαγωγική της Φυσικής Αγωγής	4	Α΄
ΜΚ0208	Ψυχολογία Φυσικής Αγωγής	4	Β΄
ΜΚ1113	Θέματα Παιδαγωγικής και Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης	4	Γ΄
Κωδικός	Μαθήματα επιλογής	Δ.Μ.	Εξάμηνο
ΜΚ1107	Θεωρία και πράξη της παιδαγωγικής της Φυσικής Αγωγής	4	ΣΤ΄
ΜΚ0939	Αναπτυξιακή ψυχολογία	4	Η΄
ΜΕ0112	Ιστορία της Εκπαίδευσης και των Παιδαγωγικών Ιδεών	2	Χειμερινό
B. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας			
Κωδικός	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Δ.Μ.	Εξάμηνο
ΜΚ1100	Διδακτική και Μεθοδολογία της Φυσικής Αγωγής	4	Β΄
Γ. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση			
Κωδικός	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Δ.Μ.	Εξάμηνο
ΜΚ1102	Πρακτική άσκηση στα σχολεία Ι	4	Δ΄
ΜΚ1103	Πρακτική άσκηση στα σχολεία ΙΙ	4	Ε΄
ΜΚ1105	Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή	4	Ε΄
ΜΚ1112	Σχεδιασμός και εφαρμογή αναλυτικών προγραμμάτων Φυσικής Αγωγής	4	ΣΤ΄
Κωδικός	Μαθήματα επιλογής	Δ.Μ.	Εξάμηνο
ΜΚ1020	Διδασκαλία Δεξιοτήτων Ζωής στην Εκπαίδευση	4	Χειμερινό

ΜΚ1025	Ιστορία Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	4	Εαρινό
ΜΕ0101	Πληροφορική στην Εκπαίδευση και στη Φυσική Αγωγή	2	Εαρινό

Οι στόχοι του ειδικού αυτού προγράμματος, είναι σε άμεση σύνδεση με τα συνολικά μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών του ΤΕΦΑΑ, ΠΘ (Πίνακας 3), και επιτυγχάνονται μέσα από μια σειρά μαθημάτων που αποβλέπουν στα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα, αλλά και πρακτική άσκηση σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κάτω από την επίβλεψη διδασκόντων του Τμήματος.

Πίνακας 3. Μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του ΤΕΦΑΑ, ΠΘ.

	Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι φοιτητές/τριες του Τμήματός μας αναμένεται ότι:
Αποκτώντας γνώση και κατανόηση	<ol style="list-style-type: none"> 1. Θα γνωρίζουν και θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν συγκεκριμένες ως προς το αντικείμενο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, επιστημονικές και θεωρητικές έννοιες, οι οποίες διαδραματίζουν καθοριστικά την ανάπτυξη πνευματικά καλλιεργημένων ατόμων. 2. Έχουν εκπαιδευτεί σε ένα εύρος εννοιών της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού και διαθέτουν τη γνώση και τις δεξιότητες εκείνες οι οποίες είναι απαραίτητες ώστε να είναι σε θέση να κάνουν επίδειξη των κινητικών δεξιοτήτων σε ικανοποιητικό βαθμό και να συνδράμουν στη βελτίωση της υγείας και της φυσικής κατάστασης όπως αυτή οριοθετείται από τις σύγχρονες επιστημονικές προσεγγίσεις.
Εφαρμογή γνώσης και κατανόησης	<ol style="list-style-type: none"> 3. Είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν κατάλληλες αναπτυξιακές μαθησιακές εμπειρίες προκειμένου να ανταποκρίνονται στις πολυποίκιλες ανάγκες όλων ανεξαιρέτως των μαθητών ή αθλούμενων ή αθλητών. 4. Είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν προγράμματα άσκησης για ένα σημαντικό εύρος διαφορετικών ηλικιών.
Διατυπώνοντας αιτιολογημένες κρίσεις και κάνοντας τις κατάλληλες επιλογές	<ol style="list-style-type: none"> 5. Είναι σε θέση να αναλύσουν την ανθρώπινη κίνηση χρησιμοποιώντας τις γνώσεις τους στις αθλητικές επιστήμες, να εντοπίσουν και να διορθώσουν σημαντικά στοιχεία που άπτονται των κινητικών δεξιοτήτων και της απόδοσης. 6. Είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν διαδικασίες αξιολόγησης και να αξιοποιήσουν την κριτική τους σκέψη προκειμένου να διαμορφώσουν τις αποφάσεις τους για τη διδασκαλία και να προωθήσουν τη μαθησιακή διαδικασία
Επικοινωνία της αποκτηθείσας γνώσης και της κατανόησης	<ol style="list-style-type: none"> 7. Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά επικοινωνιακές και παιδαγωγικές δεξιότητες ή στρατηγικές ώστε να ενισχύσουν τη συμμετοχή των μαθητών ή αθλούμενων ή αθλητών.
Ικανότητες δια βίου μάθησης	<ol style="list-style-type: none"> 8. Επιδεικνύουν την απαραίτητη διάθεση και συμπεριφορές, προκειμένου να γίνουν αποτελεσματικοί επαγγελματίες και να συνεχίσουν να βελτιώνονται.

Στα πλαίσια της πρακτικής στα σχολεία, οι φοιτητές οργανώνονται σε μικρές ομάδες και επισκέπτονται τα σχολεία συνοδεία επιβλέποντα καθηγητή. Η πρακτική εκεί περιλαμβάνει α) μικρο-διδασκαλία, β) διδασκαλία σε ολόκληρο τμήμα, γ) πρωτόκολλα παρατήρησης και ανάλυσης της διδασκαλίας, δ) αξιολόγηση των πλάνων μαθημάτων, της ενεργής συμμετοχής και της διδασκαλίας. Οι συνοδοί καθηγητές, εκτός από το κατάλληλο παιδαγωγικό

υπόβαθρο, έχουν εμπειρία από τη σχολική πράξη και αναλαμβάνουν να επιβλέπουν, να καθοδηγούν, να δίνουν ανατροφοδότηση στους φοιτητές/τριες.

Επιπλέον αυτής της ειδικής ομάδας μαθημάτων, υπάρχουν μια σειρά από άλλα μαθήματα που συμβάλλουν προς μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση των αποφοίτων, ως προς την παιδαγωγική και διδακτική τους επάρκεια, την παροχή γνώσεων και την ανάπτυξη σχετικών δεξιοτήτων. Για παράδειγμα, μαθήματα όπως «Αθλητική Ψυχολογία», «Αγωγή Υγείας» διαπραγματεύονται επίσης θέματα εκπαίδευσης και αγωγής. Το μάθημα της «Κινητικής Μάθησης» διαπραγματεύεται θέματα μάθησης και διδασκαλίας που συνδέονται με το αντικείμενο της Φυσικής Αγωγής, ενώ τέλος μαθήματα όπως «Διδασκαλία του Κλασικού Αθλητισμού», «Διδασκαλία της Καλαθοσφαίρισης», «Διδασκαλία των Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών», «Διδασκαλία της Ρυθμικής», «Διδασκαλία της Πετοσφαίρισης», «Διδασκαλία του Ποδοσφαίρου», «Διδασκαλία της Κολύμβησης», «Διδασκαλία της Χειροσφαίρισης» είναι υποχρεωτικά για όλους, εμβαθύνουν σε αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος της Φυσικής Αγωγής και τα οποία δίνουν έμφαση στους κατάλληλους τρόπους διδασκαλίας στο σχολείο και, ως επί το πλείστον, στις αναπτυξιακές ηλικίες.

Το Ειδικό Πρόγραμμα Σπουδών Παιδαγωγικής Κατάρτισης του ΤΕΦΑΑ, ΠΘ προετοιμάζει τους φοιτητές/τριες δίνοντας τους ευκαιρίες να αποκτήσουν κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις απαιτήσεις μιας κατάλληλα οργανωμένης διδασκαλίας σύμφωνα με τα πιο σύγχρονα ελληνικά και διεθνή πρότυπα για την εκπαίδευση και τη Φυσική Αγωγή.